

Acțiunea civilă înaintată de BC „Banca de Economii” SA, a fost admisă în principiu urmând ca asupra cuantumului despăgubirilor să se pronunțe instanța civilă.

2. Instanța de fond a constatat că Ciubara Aliona, exercitând funcția de șef al depozitului de valori al filialei nr. 39 Rîșcani a SA „Banca de Economii”, prin participație, a însușit ilegal bunurile altei persoane, încredințate în administrare în următoarele circumstanțe.

Ciubara Aliona exercitând funcția de șef al depozitului de valori al filialei nr. 39 Rîșcani a SA „Banca de Economii”, amplasată or. Rîșcani, str. 31 august 36, conform ordinului nr. 1372-c din 02.12.2003, în perioada anilor 2007 - 21.07.2014, contrar art. 24 al Legii contabilității nr. 113-XVI din 27.04.2007, conform căreia „entitatea are obligația să efectueze inventarierea generală a elementelor de activ și pasiv, cel puțin o dată pe an pe parcursul desfășurării activității sale”; contrar prevederilor contractului cu privire la răspunderea materială deplină a salariaților din 02.12.2003, despre „asigurarea integrității obiectelor de valoare și banilor încredințați” a filialei nr. 39 Rîșcani a SA „Banca de Economii”; contrar capitolului II pct. 2.2.A. „păstrarea numerarului și altor valori în tezaur”, pct. 2.2.B. „deținerea și păstrarea cheilor și sigiliilor de la tezaur și casele de fier care țin loc de tezaur”, pct. 2.2.C. „gestionarea numerarului și altor valori păstrate în tezaur” al Regulamentului cu privire la operațiunile cu numerarul în „Banca de Economii” SA, aprobat prin Hotărârea Consiliului „Băncii de Economii” SA, proces verbal nr. 8 din 21.02.2007; contrar capitolului II, pct. 2.2.A. „păstrarea numerarului și altor valori în tezaur”, pct. 2.2.B. „deținerea și păstrarea cheilor și sigiliilor de la tezaur și casele de fier care țin loc de tezaur”, pct. 2.2.C. „gestionarea numerarului și altor valori păstrate în tezaur” al Regulamentului cu privire la operațiunile cu numerarul în „Banca de Economii” SA, aprobat prin Hotărârea Consiliului „Băncii de Economii” SA, proces verbal nr. 3 din 15.03.2010; contrar capitolului II „modul general de efectuare a inventarierii”, capitolul VIII „inventarierea mijloacelor bănești și a formularelor ce regim special” al Regulamentului privind inventarierea în „Banca de Economii” SA, aprobat prin Hotărârea Consiliului „Băncii de Economii” SA, proces-verbal nr.3 din 15.03.2010; contrar capitolului II, pct. 2.2.2 „Accesul și modul de deschidere și închidere a tezaurului de valori”, pct. 2.2.3 „deținerea și păstrarea cheilor și sigiliilor de la tezaurul de valori”, capitolul III pct. 3.1 „gestionarea numerarului și altor valori păstrate în tezaurul de valori”, capitolul VII „Cerințe obligatorii față de personalul băncii responsabil de gestiunea numerarului și valorilor” al Regulamentului cu privire la operațiunile cu numerarul în „Banca de Economii” SA, aprobat prin Hotărârea Consiliului „Băncii de Economii” SA, proces-verbal nr. 10 din 02.08.2012; precum și contrar capitolului V „inventarierea numerarului, formularelor tipizate de documente cu regim special și altor valori în tezaurul de valori” al Regulamentului privind inventarierea în „Banca de Economii” SA, aprobat prin Hotărârea Consiliului „Băncii de Economii” SA, proces-verbal nr. 200 din 05.12.2013, urmărind scopul însușirii ilegale a mijloacelor financiare încredințate în administrare, folosind situația de serviciu, fiind membru al grupului

criminal organizat format din Berliba Rodica, control casier superior, iar din 2010 contabil șef adjunct, angajați ai filialei nr. 39 Rîșcani a SA „Banca de Economii”, și alte 2 persoane, au elaborat o schemă criminală în vederea sustragerii în interes personal a mijloacelor bănești stocate în depozitul de valori a filialei unde activau.

Astfel, Ciubara Aliona, în realizarea scopului său criminal, în comun acord și prin înțelegere prealabilă cu Berliba Rodica și alte 2 persoane, având acces liber la depozitul de valori a filialei nr. 39 Rîșcani a SA „Banca de Economii”, a sustras mijloace bănești ce aparțineau BC „Banca de Economii” SA în sumă de 7.738.000 lei, 50.450 dolari SUA și 88.800 euro, care ulterior au fost folosiți în interese personale de către ultimii.

Conform înțelegerii prealabile, mijloacele bănești fiind sustrate periodic, erau specificate în evidență ca fiind expediate spre plată sau încasare la alte case ale agenției, iar la finele zilei erau clasificate în bilanțul fiscal ca fiind „operațiuni bancare anulate”, adică plăți fără încasare de numerar.

Astfel, la întocmirea bilanțului zilnic despre operațiunile efectuate, Ciubara Aliona și Berliba Rodica procesau operațiunile cu numerarul, cu introducerea datelor în evidența unică și casarea de plăți.

Conform înțelegerii prestabilite, Berliba Rodica, Ciubara Aliona și alte 2 persoane, ridicau mijloacele bănești în numerar, stocați în depozitul filialei, accesul la care era asigurat de către Ciubara Aliona, care de facto elibera numerarul numiților.

În continuarea intențiilor sale criminale, urmărind scopul tăinuirii mijloacelor bănești sustrate de la BC „Banca de Economii” SA și mușamalizării urmelor infracțiunii, Ciubara Aliona, în comun acord și prin înțelegere prealabilă cu Berliba Rodica și altă persoană, a efectuat inventarierea anuală a depozitului de valori al filialei și contrar instrucțiunilor și regulamentelor interne ale instituției financiare pe care o reprezentau, au introdus în rapoartele de evidență date denaturate, efectuând o inventariere formală, fapt care a pus în imposibilitate, administrația BC „Banca de Economii” SA de a identifica sustragerile de numerar. Cele enunțate au fost constatate la 24.07.2014 în cadrul verificării depozitului de valori de către membrii echipei de audit constituită în baza autorizației nr. 33 din 18.07.2014 a președintelui interimar al Comitetului de Conducere al „Băncii de Economii” SA.

Ca rezultat al acestor acțiuni SA „Banca de Economii” i-a fost cauzat un prejudiciu material în sumă de 7.738.000 lei, 50.450 dolari SUA și 88.800 euro, ce constituie proporții deosebit de mari.

Berliba Rodica, exercitând funcția de control casier superior, iar din 2010 contabil șef adjunct al filialei nr. 39 Rîșcani a SA „Banca de Economii”, prin participație, a însușit ilegal bunurile altei persoane, încredințate în administrare în următoarele circumstanțe.

Berliba Rodica din 11.08.2003 exercitând funcția de controlor casier, iar din 17.11.2010, în baza ordinului nr. 3091-cf, contabil șef adjunct al filialei nr. 39 Rîșcani a SA „Banca de Economii”, amplasată în or. Rîșcani, str. 31 august 36, în perioada anilor 2007 - 21.07.2014, contrar art. 24 al Legii contabilității nr. 113-

XVI din 27.04.2007, conform căreia „entitatea are obligația să efectueze inventarierea generală a elementelor de activ și pasiv, cel puțin o dată pe an pe parcursul desfășurării activității sale”; contrar prevederilor contractului cu privire la răspunderea materială deplină a salariaților din 17.11.2010, despre „primirea, păstrarea, eliberarea mijloacelor bănești și a hârtiilor de valoare” a filialei nr. 39 Rîșcani a SA „Banca de Economii”; contrar capitolului II, pct. 2.2.A. „păstrarea numerarului și altor valori în teaur”, pct. 2.2.B. „deținerea și păstrarea cheilor și sigiliilor de la teaur și casele de fier care țin loc de teaur”, pct. 2.2.C. „gestionarea numerarului și altor valori păstrate în teaur” al Regulamentului cu privire la operațiunile cu numerarul în Banca de Economii SA, aprobat prin Hotărârea Consiliului „Băncii de Economii” SA, proces-verbal nr. 8 din 21.02.2007; contrar capitolului II, pct. 2.2.A. „păstrarea numerarului și altor valori în teaur”, pct. 2.2.B. „deținerea și păstrarea cheilor și sigiliilor de la teaur și casele de fier care țin loc de teaur”, pct. 2.2.C. „gestionarea numerarului și altor valori păstrate în teaur” al Regulamentului cu privire la operațiunile cu numerarul în „Banca de Economii” SA, aprobat prin Hotărârea Consiliului „Băncii de Economii” SA, proces-verbal nr. 3 din 15.03.2010; contrar capitolului II „modul general de efectuare a inventarierii”, capitolul VIII „inventarierea mijloacelor bănești și a formularelor de regim special” al Regulamentului privind inventarierea în „Banca de Economii” SA, aprobat prin Hotărârea Consiliului „Băncii de Economii” SA, proces-verbal nr. 3 din 15.03.2010; contrar capitolului II, pct. 2.2.2, „Accesul și modul de deschidere și închidere a tezaurului de valori”, pct. 2.2.3 „deținerea și păstrarea cheilor și sigiliilor de la tezaurul de valori”, capitolul III, pct. 3.1 „gestionarea numerarului și altor valori păstrate în tezaurul de valori”, capitolul VII „Cerințe obligatorii față de personalul băncii responsabil de gestiunea numerarului și valorilor” al Regulamentului cu privire la operațiunile cu numerarul în „Banca de Economii” SA, aprobat prin Hotărârea Consiliului „Băncii de Economii” SA, proces-verbal nr. 10 din 02.08.2012; precum și contrar capitolului V „inventarierea numerarului, formularelor tipizate de documente cu regim special și altor valori în tezaurul de valori” al Regulamentului privind inventarierea în „Banca de Economii” SA, aprobat prin Hotărârea Consiliului „Băncii de Economii” SA, proces-verbal nr. 200 din 05.12.2013, urmărind scopul însușirii ilegale a mijloacelor financiare încredințate în administrare, folosind situația de serviciu, fiind membru al grupului criminal organizat format din Ciubara Aliona, șef al depozitului de valori, Berliba Rodica și alte 2 persoane, au elaborat o schemă criminală în vederea sustragerii în interes personal a mijloacelor bănești stocate în depozitul de valori a filialei unde activau.

Astfel, Berliba Rodica, în realizarea scopului său criminal, în comun acord și prin înțelegere prealabilă cu Ciubara Aliona și alte 2 persoane, având, acces liber la depozitul de valori a filialei nr. 39 Rîșcani a SA „Banca de Economii”, a sustras mijloace bănești ce aparțineau BC „Banca de Economii” SA în sumă de 7.738.000 lei, 50.450 dolari SUA și 88.800 euro, care ulterior au fost folosiți în interese personale de către ultimii.

Conform înțelegerii prelabile, mijloacele bănești fiind sustrate periodic, erau specificate în evidență ca fiind expediate spre plată sau încasare la alte case ale agenției, iar la finele zilei, în bilanțul fiscal erau clasificate ca fiind „operațiuni bancare anulate”, adică plăți fără încasare de numerar.

Astfel, la întocmirea bilanțului zilnic despre operațiunile efectuate, Ciubara Aliona și Beriba Rodica procesau operațiunile cu numerarul, cu introducerea datelor în evidența unică și casarea de plăți.

Conform înțelegerii prestabilite, Berliba Rodica, Ciubara Aliona și alte 2 persoane, ridicau mijloacele bănești în numerar, stocați în depozitul filialei, accesul la care era asigurat de către Ciubara Aliona, care de facto elibera numerarul numiților.

În continuarea intențiilor sale criminale, urmărind scopul tăinuirii mijloacelor bănești sustrate de la BC „Banca de Economii” SA și mușamalizării urmelor infracțiunii, Berliba Rodica în comun acord și prin înțelegere prelabilă cu Ciubara Aliona și altă persoană, a efectuat inventarierea anuală a depozitului de valori al filialei și contrar instrucțiunilor și regulamentelor interne ale instituției financiare pe care o reprezentau, au introdus în rapoartele de evidență date denaturate, efectuând o inventariere formală, fapt care a pus în imposibilitate, administrația BC „Banca de Economii” SA de a identifica sustragerile de numerar. Cele enunțate au fost constatate la 24.07.2014 în cadrul verificării depozitului de valori de către membrii echipei de audit constituită în baza autorizației nr. 33 din 18.07.2014 a președintelui interimar al Comitetului de Conducere al „Băncii de Economii” SA.

Ca rezultat al acestor acțiuni SA „Banca de Economii” i-a fost cauzat un prejudiciu material în sumă de 7.738.000 lei, 50.450 dolari SUA și 88.800 euro, ce constituie proporții deosebit de mari.

Instanța a reținut că inculpatele Ciubara Aliona și Berliba Rodica, până la începerea cercetării judecătorești, au depus câte o cerere cu un înscris autentic, prin care au solicitat ca judecata să se facă pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală.

Instanța a indicat că vina inculpatelor în săvârșirea infracțiunilor incriminate este dovedită prin probele administrate și a încadrat acțiunile lor în baza art. 42 alin. (2), art. 43, art. 46, art. 191 alin. (5) Cod penal, ca delapidarea averii străine, adică însușirea ilegală a bunurilor altei persoane, încredințate în administrarea vinovatului, săvârșită în proporții deosebit de mari, de un grup criminal organizat.

La fel, instanța a reținut că partea civilă SA „Banca de Economii” a solicitat admiterea acțiunii civile în sumă de 8.323.250 lei, 46.900 dolari SUA și 76.330 euro. În bilanțul contabil al „Băncii de Economii” SA a fost înregistrat prejudiciul material cauzat prin delapidarea averii din depozitul de valori al Filialei nr. 39 Rîșcani a SA „Banca de Economii”, reflectat după cum urmează:

7.738.000 lei la data de 25.07.2014;

1.271.000 lei la data de 25.07.2014;

74.250 lei la data de 31.07.2014;

50.450 dolari SUA la data de 25.07.2014;

88.800 euro la data de 25.07.2014.

În bilanțul contabil al băncii au fost înregistrate următoarele restituiri ale prejudiciului:

cu introducerea mijloacelor bănești în depozitul de valori al Filialei nr. 39 Rîșcani a SA „Banca de Economii”:

665.000 lei la data de 25.07.2014;

3.550 dolari SUA la data de 25.07.2014;

12.470 euro la data de 25.07.2014.

cu introducerea de către persoane terțe a mijloacelor bănești în casa Filialei nr. 39 Rîșcani:

15.000 lei la data de 04.08.2014;

40.000 lei la data de 12.08.2014;

10.000 lei la data de 14.08.2014;

10.000 lei la data de 20.08.2014;

20.000 lei la data de 09.09.2014.

Astfel, acțiunea civilă a părții vătămate „Banca de Economii” SA depășește limitele pagubei materiale pricinuite, indicate în rechizitoriu, ori în rechizitoriu este indicat că inculpatele au pricinuit o pagubă în sumă de în sumă de 7.738.000 lei, 50.450 dolari SUA și 88.800 euro, iar în acțiunea civilă înaintată este solicitată încasarea prejudiciului material în sumă de 8.323.250 lei, 46.900 dolari SUA și 76 330 euro.

Cauza poate fi judecată doar în limitele învinuirii formulate, învinuirea fiind înaintată în limitele delapidării averii „Băncii de Economii” SA în sumă de 7.738.000 lei, 50.450 dolari SUA și 88.800 euro, iar suma acțiunii civile înaintate depășește această limită.

Astfel, temeiurile și mărimea pagubei cuvenite indicate în acțiunea civilă a părții civile nu își găsesc confirmare, paguba materială fiind majorată esențial.

În asemenea circumstanțe se impune concluzia de a admite în principiu acțiunea civilă, urmând ca asupra cuantumului despăgubirilor cuvenite să hotărască instanța civilă.

La aplicarea pedepsei, instanța a ținut cont de prevederile art. 75 Cod penal, că ambele inculpate au recunoscut vina, sincer s-au căit de cele comise, au contribuit activ la descoperirea infracțiunii, anterior nu au fost atrase la răspundere penală, au asigurat instanța că nu vor mai comite fapte ilicite.

Instanța a menționat că, potrivit art. 364/1 alin. (8) Cod de procedură penală, inculpatul care a recunoscut săvârșirea faptelor indicate în rechizitoriu și a solicitat ca judecata să se facă pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală beneficiază de reducere cu o treime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei cu închisoare.

Dispoziția art. 191 alin. (5) Cod penal, de care sunt învinuite inculpatele, stabilește o pedeapsă de închisoare de la 8 la 15 ani.

Astfel, reieșind din dispozițiile art. 364/1 alin. (8) Cod de procedură penală, instanța de judecată nu poate stabili o pedeapsă de închisoare mai mare de 10 ani și mai mică de 5 ani 4 luni.

Luând în considerație dispozițiile art. 364/1 alin. (8) Cod de procedură penală, opinia acuzatorului de stat, avocatului, inculpatelor, instanța a concluzionat de a aplica ambelor inculpate o pedeapsă privativă de libertate sub formă de închisoare minimă stabilită de norma legală indicată.

Or, luând în considerație efectele circumstanțelor atenuate stabilite la art. 78 alin. (1) lit. a) Cod penal, în cazul în care instanța de judecată constată circumstanțe atenuante la săvârșirea infracțiunii, dacă minimul pedepsei cu închisoare prevăzut la articolul corespunzător este mai mic de 10 ani, pedeapsa poate fi redusă până la acest minim.

3. Procurorul a declarat apel, solicitând casarea parțială a sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatele să fie condamnate în baza art. 42, 43, 46, 191 alin. (5) Cod penal la 9 ani închisoare, fiecare, cu executare.

Apelantul a invocat că instanța nu a luat în considerație circumstanțele comiterii infracțiunii, dar și faptul că inculpații și-au început activitatea criminală în anul 2007, această activitate continuând pe parcursul anilor, până în luna iulie 2014, când a fost demascată. Inculpatele, în virtutea obligațiilor de serviciu fiind obligate să asigure securitatea mijloacelor bănești încredințate în administrare, cunoscând consecințele faptelor sale, au sustras în repetate rânduri sume importante de bani din depozitul de valori a băncii. Acest fapt denotă o intenție criminală desăvârșită, pronunțată, o obrăznicie deosebită la comiterea infracțiunii.

Inculpatele nu au restituit integral prejudicial cauzat, ci doar o mică parte din el.

Instanța eronat a considerat că pedeapsa stabilită își va atinge scopul, fapt prin care a neglijat drepturile și interesele părții vătămate, cărora nu le-a fost restituit sau compensat prejudiciul material, fiindu-i îngrădit astfel dreptul la un proces echitabil.

Potrivit art. 61 Cod penal, pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului ce se aplică de instanțele de judecată, în numele legii, persoanelor care au săvârșit infracțiuni, cauzând anumite lipsuri și restricții drepturilor lor.

Pedeapsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane.

Aceste cerințe ale legii, au fost totalmente ignorate de către instanța de fond, urmând a fi analizate, apreciate și luate în considerație la stabilirea pedepsei de către instanța de apel.

3.1. Reprezentatul BC „Banca de Economii” SA la fel a declarat apel, solicitând casarea parțială a sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să fie încasat în mod solidar de la inculpate și părțile civilmente responsabile prejudiciul cauzat de 8.323.250 lei, 46.900 dolari SUA și 76.330 euro.

Apelantul a specificat că până la dezbateri judiciare a prezentat două probe noi, care confirmă prejudiciul suplimentar și mărimea totală a prejudiciului cauzat, precum și sumele restituite.

Instanța a concluzionat greșit că faptul majorării cuantumului prejudiciului cauzat cade sub incidența art. 387 alin. (3) Cod de procedură penală. Or, în cadrul examinării cauzei, cuantumul prejudiciului cauzat a fost stabilit cu certitudine și acesta este incontestabil, iar inculpații au recunoscut integral acțiunea civilă.

Admiterea acțiunii civile în cadrul procesului penal poate exclude deficiențele cum ar fi: suportarea cheltuielilor de judecată de către inculpați, participarea inculpaților, care își vor ispăși pedeapsa în penitenciare, în ședințele de judecată ș.a.

Totodată, instanța nu s-a expus vizavi de cerința apelantului de a încasa prejudiciul cauzat de la părțile civilmente responsabile - Jalbă Octavian, Rusu Eugeniu și Zară Maria.

4. Potrivit deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 22 aprilie 2015, ambele apeluri au fost respinse ca nefondate.

Instanța de apel a indicat că instanța de fond la stabilirea pedepsei a ținut cont în deplină măsură de principiile generale de aplicare a pedepsei consfințite în art. 61 alin. (2) Cod penal, precum și de criteriile generale de individualizare a pedepsei potrivit prevederilor art. 75 Cod penal, care prevăd scopul pedepsei penale de restabilire a echității sociale, de corijare a celui condamnat, de prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni.

Instanța de fond a stabilit inculpatelor o pedeapsă echitabilă faptelor comise, pedeapsă care corespunde împrejurărilor cauzei, normelor legale și va atinge scopul de corectare și reeducare a inculpatelor.

Instanța de fond a admis procedura simplificată de judecare a cauzei pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală conform art. 364/1 Cod de procedură penală.

Conform art.75 Cod penal, persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni, inclusiv prin procedura de judecare în baza probelor administrate în faza de urmărire penală, i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială și în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a prezentului Cod, aplicate prin prisma prevederilor art. 364/1 alin. (8) Cod de procedură penală. La stabilirea pedepsei, instanța de judecată are obligația să țină cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuază ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Sanctiunea art. 191 alin. (5) Cod penal, infracțiune reținută în sarcina inculpatelor, prevede pedeapsa cu închisoare de la 8 la 15 ani.

Reieșind din prevederile art. 364/1 alin. (8) Cod de procedură penală, instanța de judecată nu poate stabili o pedeapsă cu închisoarea mai mare de 10 ani și mai mică de 5 ani 4 luni.

Instanța de fond, în sentința a motivat aplicarea în privința inculpatelor a pedepsei sub formă de închisoare pe termen de 5 ani 4 luni.

Astfel, instanța a ținut cont în deplină măsură de circumstanțele existente pe cauza penală, că inculpatele au solicitat prin înscris autentic examinarea cauzei în

baza probelor administrate în faza de urmărire penală, recunoscând săvârșirea faptelor indicate în rechizitoriu, au contribuit activ la descoperirea infracțiunii, la locul de trai se caracterizează pozitiv, au recunoscut vinovăția, s-au căit sincer de cele săvârșite, au asigurat instanța că nu vor mai comite fapte ilicite, că careva circumstanțe agravante de către instanța de fond pe cauză nu s-au reținut.

Luând în considerație persoana inculpatelor, precum și circumstanțele constatate pe cauză, în special că inculpata Ciubara Aliona educă singură un copil minor, iar inculpata Berliba are la întreținere sa un copil invalid, manifestă dorința de a recupera prejudiciul cauzat prin acțiunile sale ilegale, scopul corectării și reeducării inculpatelor se va atinge și fără aplicarea în privința acestora a unei pedepse sub formă de închisoare pe termenul solicitat de procuror.

Pedeapsa stabilită inculpatelor este echitabilă faptei infracționale săvârșite și fiind în corespundere cu împrejurările cauzei și normele legale, va atinge scopul de corectare și reeducare a inculpatelor.

Conform rechizitoriului, inculpatele au pricinuit un prejudiciu material în sumă de 7.738.000 lei, 50.450 dolari SUA și 88.800 euro.

Conform acțiunii civile, „Banca de Economii” SA solicită încasarea solidară de la inculpate, precum și de la părțile civilmente responsabile a prejudiciului cauzat în sumă de 8.323.250 lei, 46.900 dolari SUA și 76.330 euro, care depășește limitele pagubei materiale pricinuite, indicate în rechizitoriu, instanța de fond soluționând cauza în limitele învinuirii formulate.

Conform art. 387 alin. (3) Cod de procedură penală, în cazuri excepționale când pentru a stabili exact suma despăgubirilor convenite părții civile, ar trebui amânată judecarea cauzei, instanța poate să admită, în principiu, acțiunea civilă, urmând ca asupra cuantumului despăgubirilor convenite să hotărască instanța civilă.

Necâtând la faptul că inculpatele au recunoscut integral acțiunea civilă înaintată și fiind de acord de a achita suma solicitată, pe cauză sunt prezente și părți civilmente responsabile - Jalba Octavian, Rusu Eugeniu și Zară Maria, care la rândul său au depus cereri privind ridicarea sechestrului aplicat pe bunurile lor, iar de la aceste persoane la fel se solicită încasarea prejudiciului, astfel că asupra chestiunii în cauză privind încasarea solidară a prejudiciului urmează să se expune instanța civilă, în cadrul examinării acțiunii civile în fond.

Totodată, cauză penală în baza prevederilor art. 42 alin. (2), art. 43, art. 46, art. 191 alin. (5) Cod penal a fost pornită și în privința lui Casico Igor și Ababii Maria, cauză care a fost disjunctă și se judecă în ordine procedurii generale .

În situația dată nu se poate stabili exact suma prejudiciului material cauzat anume de către inculpatele Ciubara Aliona și Berliba Rodica, și suma exactă care urmează a fi încasată de la inculpate și părțile civilmente responsabile Jalba Octavian, Rusu Eugeniu și Zară Maria.

Astfel, instanța de fond corect a concluzionat de a admite în principiu acțiunea civilă, urmând ca asupra cuantumului despăgubirilor convenite să hotărască instanța civilă, soluție care a fost considerată ca fiind legală și întemeiată și de către procuror, care n-a contestat sentința în latura civilă, iar apelul declarat de „Banca de Economii” SA în acest aspect n-a fost susținut de procuror nici în

instanța de apel, solicitând respingerea integrală a apelului, considerând că anume instanța civilă în ordinea procedurii civile ulterior se va expune sub toate aspectele asupra prejudiciului cauzat.

5. Procurorul a declarat recurs ordinar, în care solicită casarea acestei decizii și dispunerea rejudecării cauzei de către instanța de apel, în alt complet de judecată.

Recurentul a invocat că pedeapsa stabilită inculpatelor este una inechitabilă, reieșind din circumstanțele obiective în care a fost săvârșită infracțiunea.

Instanța nu a luat în considerație circumstanțele comiterii infracțiunii, dar și faptul că inculpații și-au început activitatea criminală în anul 2007, această activitate conținând pe parcursul anilor până în luna iulie 2014, când a fost demascată. Inculpatele, în virtutea obligațiilor de serviciu fiind obligate să asigure securitatea mijloacelor bănești încredințate în administrare, cunoscând consecințele faptelor sale, au sustras în repetate rânduri sume importante de bani din depozitul de valori a băncii. Acest fapt denotă o intenție criminală desăvârșită și pronunțată, o obrăznicie deosebită la comiterea infracțiunii, fapte care nu au fost luate în considerație de către instanță.

Inculpatele nu au restituit integral prejudicial cauzat, ci doar o mică parte din el.

Concomitent, instanța nu a luat în considerație gravitatea infracțiunii de comiterea căreia le-a recunoscut vinovate pe inculpate, dar și consecințele, urmărirea prejudiciabile cauzate prin infracțiune, rezonanța sporită care a avut-o în societate informațiile, despre activitatea infracțională a inculpatelor, precum și a celor două persoane în privința cărora cauza penală se judecă în procedură generală.

Nu sa ținut cont că inculpatele au atentat la securitatea sistemului bancar a R. Moldova, discreditând instituția financiară în care activau, în fața clienților Băncii de Economii și a cetățenilor țării.

Astfel, instanța eronat a considerat că pedeapsa stabilită își va justifica scopul său, fapt prin care a neglijat drepturile și interesele părții vătămate, cărora nu le-a fost restituit sau compensat prejudiciul material, fiindu-i îngădit astfel dreptul la un proces echitabil.

În drept, recursul este întemeiat pe prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală - hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

5.1. Reprezentantul BC „Banca de Economii” SA la fel a declarat recurs ordinar, în care solicită casarea parțială a hotărârilor adoptate, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să fie încasat în mod solidar de la inculpate și părțile civilmente responsabile prejudiciul cauzat de 8.323.250 lei, 46.900 dolari SUA și 76.330 euro.

Recurentul a indicat că instanța de apel nu s-a expus asupra tuturor argumentelor din cererea de apel.

Instanța de apel eronat a concluzionat că mărimea prejudiciului nu este probată.

În drept, recursul este întemeiat pe prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursurilor respective pe baza materialului din dosarul cauzei și motivelor invocate, Colegiul penal concluzionează că acestea urmează a fi declarate inadmisibile din următoarele considerente.

În primul rând, potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, dar doar în temeiurile prevăzute de lege.

Conform art. 6 pct. 11/1), 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs, se pronunță doar în limitele temeiurilor invocate în recurs. Potrivit art. 429 alin. (1) Cod de procedură penală, recursul trebuie să fie motivat. În corespundere cu art. 430 alin. (5) Cod de procedură penală, cererea de recurs trebuie să conțină indicarea temeiurilor prevăzute în art. 427 și argumentarea ilegalității hotărârii atacate în acest sens. Eroarea gravă de fapt este stabilirea eronată a faptelor, în existența sau inexistența lor, prin neluarea în considerare a probelor care le confirmau sau prin denaturarea conținutului acestora. Eroarea gravă de fapt nu reprezintă o apreciere greșită a probelor.

Sub acest aspect se reține că recursul BC „Banca de Economii” SA este fondat pe art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, care prevede temeiurile pentru recursul ordinar situațiile când instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței.

Însă, în pofida normelor enunțate, BC „Banca de Economii” SA nu au indicat care sunt erorile de drept și esența circumstanțelor că instanța de apel nu s-ar fi pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, că hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, că motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii, că acesta este expus neclar, că instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței, omițându-se în totalitate argumentarea deciziei contestate în sensul vizat.

Circumstanțele enunțate denotă că recursul nominalizat nu întrunește condițiile de conținut, iar instanța de recurs nu este competentă să completeze din oficiu recursul ordinar al părții vătămate cu circumstanțe în fapt și în drept, care l-ar justifica.

Or, conform prevederilor art. 24 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța judecătorească nu este organ de urmărire penală, nu se manifestă în favoarea acuzării sau a apărării și nu exprimă alte interese decât interesele legii.

În al doilea rând, conform art. 427 alin. (2) Cod de procedură penală, în recurs pot fi invocate doar acele temeiuri care au fost indicate și în apel.

În sensul vizat se reține că motivele specificate în recursul ordinar al procurorului și reproduse la pct. 5 din prezenta decizie că: *„La fel, nu sa ținut cont de faptul că prin acțiunile lor, inculpatele au atentat la securitatea sistemului*

bancar a Republicii Moldova, discreditând instituția financiară în care activau, în fața clienților Băncii de Economii și a cetățenilor țării...rezonanța sporită care a avut-o în societate informațiile, despre activitatea infracțională a inculpatelor, precum și a celor două persoane în privința cărora cauza penală se judecă în procedură generală”, nu au fost invocate și în apel (vol. VI, f.d. 119, pct. 3, 4, 5 din decizie).

Prin urmare, recursul ordinar în acest sens nu are niciun suport legal.

În al treilea rând, potrivit art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, inclusiv și în temeiul când hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, când s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Sub acest aspect și cu referire la argumentele din recursurile declarate, în care nici nu sunt indicate concrete erori de drept și clar definite, se atestă că împrejurările menționate în partea descriptivă a hotărârilor instanțelor de fond și de apel, inclusiv cele reproduse în pct. 2 și 4 din prezenta decizie, denotă că ambele instanțe au constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept privind aplicarea pedepsei inculpatului în strictă conformitate cu prevederile normelor de procedură penală și prescripțiilor de drept material, ținând cont de prevederile art. 61, 75 Cod penal și 364/1 alin. (8) Cod de procedură penală, conform căror persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele și în strictă conformitate cu dispozițiile legii. La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului. Inculpatul care a recunoscut săvârșirea faptelor indicate în rechizitoriu și a solicitat ca judecata să se facă pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală beneficiază de reducerea cu o treime a limitelor de pedeapsă prevăzute de lege în cazul pedepsei cu închisoare, instanța de apel pronunțându-se argumentat asupra motivelor în latura pedepsei penale, invocate în apelul de pe rol.

Deci pedeapsa respectivă a fost motivată, individualizată și aplicată inculpatelor în corespundere cu prevederile legale.

Pe lângă aceasta se reține că concluziile instanțelor asupra acțiunii civile sunt la fel legale și întemeiate. Or, conform art. 225 alin. (3) Cod de procedură penală, dacă la soluționarea acțiunii civile, pentru a stabili suma despăgubirilor convenite părții civile, apare necesitatea de a amâna judecarea cauzei pentru a se administra probe suplimentare, instanța poate să admită în principiu acțiunea civilă, urmând ca asupra cuantumului despăgubirilor să se pronunțe instanța în ordinea procedurii civile.

Mai mult, recursurile declarate, potrivit argumentelor invocate și reproduse în pct. 5 și 5.1 din prezenta decizie, sunt întemeiate doar pe critica modului în care

instanțele au apreciat circumstanțele cauzei în latura pedepsei și în latura civilă (pct. 5, 5.1 din decizie).

Însă, pornind de la relevanțele art. 27, 414 alin. (1) și (2) a Codului de procedură penală, judecătorul apreciază probele în conformitate cu propria sa convingere, formată în urma cercetării tuturor probelor administrate. Instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel, și poate da o nouă apreciere probelor din dosar. Astfel, activitatea instanțelor de fond și de apel privind doar aprecierea sau reaprecierea circumstanțelor cauzei în latura pedepsei și în latura civilă, în alt sens decât cel pe care îl propune procurorul și partea vătămată este o competență și prerogativă legală a acestor instanțe, care nu constituie un temei de drept separat din numărul celor incluse în art. 427 Cod de procedură și, astfel, invocarea acestei chestiuni în recursul ordinar la fel este lipsită de orice temei legal.

Circumstanțele enunțate denotă în mod concludent că instanțele de fond și de apel nu au comis erori de drept în raport cu motivele invocate de recurenți, că hotărârile contestate conțin motive clare și legale pe care se întemeiază soluția, că i-au aplicat inculpatelor o pedeapsă individualizată conform prevederilor legale și că recursurile ordinare sunt vădit neîntemeiate.

Conform art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs decide inadmisibilitatea recursului înaintat în cazul în care se constată că acesta este vădit neîntemeiat.

Prin urmare, odată ce recursurile de pe rol, în raport cu motivele invocate, sunt vădit neîntemeiate, ele urmează a fi declarate inadmisibile.

7. În conformitate cu art. 431 alin. (1), 432 alin. (1), (2) pct. 4), alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE :

inadmisibilitatea recursurilor ordinare declarate de procuror și de reprezentantul părții vătămate BC „Banca de Economii” SA, împotriva sentinței Judecătorei Rîșcani din 12 ianuarie 2015 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 22 aprilie 2015, în privința inculpatelor Ciubara Aliona Valentin și Berliba Rodica Eugeniu, pe motiv că sunt vădit neîntemeiate.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 21 octombrie 2015.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Iurie Diaconu

Elena Covalenco